

Kalliomäki ym.: Ehdotus laiksi arvonlisäverolain 222 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

Aloitteessa ehdotetaan, että arvonlisäverolain voimaantuloa siirretään yhdellä vuodella.

Uusi arvonlisäverolaki on tulossa voimaan 1.6.1994. Lain voimaantulo merkitsee palvelujen ulemista kattavammin arvonlisäveron piiriin. Monien työvoimavaltaiten palvelujen hinnat nousevat väistämättä. Hintojen nousu vähentää palvelujen kysyntää, joten lopputuloksena on yöllisyyden heikentyminen sekä eräissä palvelummateissa pimeänä tehtävän työn lisääntymien.

Arvonlisävero heijastuu myös asumiskustannuksiin, erityisesti vuokralojen vuokriin. Arvonlisävero nostaa vastikkeita ja vuokria keskinäisiin 10 prosentilla. Keskivertoperheelle vero tuo vuodessa noin 1 300 markan lisälaskun.

Arvonlisäveron aiheuttama vuokrien nousu ajoittuu erittäin huonoon ajankohtaan. Kotitalouksien ostovoimaa on leikattu myös muutoin; uloverotus on kiristynyt, energia- ja jätevesinaksut ovat nousseet, televero on tullut uutena verona ja autoille on tullut uudet käyttömaksut. Kaiken tämän jälkeen toimeentulovaikeuksissa ovat muutkin kuin pienituloiset. Arvonlisävero heikentää kotitalouksien ostovoimaa entisestään.

Arvonlisäverolakiin jäi erittäin suuria epäselvyyksiä ja epäkohtia kuntien ja muiden lain so-

veltajien kannalta. Verollisten ja verottomien toimintojen määrittely ei ole riittävän selkeä. Arvonlisäverolain takaisinperintätapa tuo ongelmia hankintatoimeen ja tilinpitoon. Kunnille tulee lisätyötä sen selvittämiseksi, miten palvelut on järkevintä tuottaa arvonlisäveron voimaantulon jälkeen. Palvelujen tehostamiseksi luotuja rakenteita joudutaan ilmeisesti jopa purkamaan.

Myös monet pienet ja keskisuuret yritykset kokevat arvonlisäveron voimaantulon taloudellista epävarmuutta lisäävänä tekijänä. Uudistuksen ajoitusta pidetään erittäin epäonnistuneena.

Lain säätämisen ja voimaantulon välinen aika on osoittautunut liian lyhyeksi. Toisaalta arvonlisävero tulee voimaan suhdannepoliittisesti erittäin huonossa vaiheessa. Kulutus- ja kotimarkkinalaman syvin vaihe on ehkä jo ohitettu, mutta kasvun käynnistymistä hidastavat niin tuloverojen korotukset kuin arvonlisäveron voimaantulo.

Arvonlisäveron voimaantuloa tulisikin siirtää vuoden 1995 kesäkuun alkuun, jotta veron voimaantuloon liittyvät epäselvyydet voitaisiin selvittää ja jotta laki tulisi voimaan suhdannepoliittisesti parempana aikana.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että Eduskunta hyväksyisi seuraavan lakiehdotuksen:

L a k i

arvonlisäverolain 222 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/93) 222 §:n 1 momentti seuraavasti:

222 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä kesäkuuta 1995.

Tämä laki tulee voimaan 31 päivänä touku-
kuuta 1994.

Helsingissä 25 päivänä maaliskuuta 1994

Antti Kalliomäki
Aarno von Bell
Sinikka Hurskainen
Antero Kekkonen
Pentti Lahti-Nuuttila
Paavo Lipponen
Matti Luttinen
Pertti Paasio
Heikki Rinne
Lea Savolainen
Marja-Liisa Tykkyläinen
Marjatta Vehkaoja

Arja Alho
Jukka Gustafsson
Tuulikki Hämäläinen
Johannes Koskinen
Reijo Laitinen
Matti Louekoski
Lauri Metsämäki
Kari Rajamäki
Timo Roos
Jouko Skinnari
Kerttu Törnqvist
Raimo Vuoristo

Jouni Backman
Iiris Hacklin
Anna-Liisa Kasurinen
Erja Lahikainen
Reijo Lindroos
Leena Luhtanen
Kyllikki Muttilainen
Jussi Ranta
Mikko Rönnholm
Erkki Tuomioja
Kari Urpilainen
Matti Vähänäkki